

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇՈՒԿԱՅԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ
ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐ**

ք. Երևան 0051, Կոմիտասի 49/2, հեռ. +374(10) 235-600, +374(11) 597-520, է/փ: info@msib.gov.am

Հ Ր Ա Մ Ա Ն N 5 0 8 - Ա - 2 8 . 1 1 . 2 0 1 9 թ .

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ
ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ՌԻՍԿԻ ՎՐԱ ՀԻՄՆՎԱԾ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԻՍԿԱՅԵՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՈՇՈՂ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՈՒ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի 2-րդ պարբերությամբ և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի N732-Լ որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի կանոնադրության 19-րդ կետի 7-րդ ենթակետը

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ Ե Մ

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի կողմից ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների հաշվարկման ու գնահատման կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն հրամանը ուժի մեջ է մտնում ստորագրման օրվանից

 Недействительная подпись

X

ԱՐՄԵՆ ԿՈՏՈԼՅԱՆ

Подписано: KOTOLYAN ARMEN 3810870129

ԱՐՄԵՆ ԿՈՏՈԼՅԱՆ

ԿԱՐԳ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ
ՏԵՍԶԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ՌԻՍԿԻ ՎՐԱ ՀԻՄՆՎԱԾ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԻՍԿԱՅԵՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՈՇՈՂ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՈՒ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ**

1. Սույն կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ տեսչական մարմին) կողմից ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների հաշվարկման ու գնահատման ընթացակարգը:
2. Առավել ռիսկային տնտեսվարող սուբյեկտները բացահայտելու, ինչպես նաև տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագիրը կազմելու նպատակով տեսչական մարմինը տեղեկատվություն է հավաքագրում պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, այլ կազմակերպություններից, քաղաքացիներից և այլ աղբյուրներից:
3. Հավաքագրված տեղեկատվությունը մուտքագրվում է տեսչական մարմնի կողմից վարվող տվյալների բազա, որում առնվազն ներառվում են հետևյալ տվյալները՝
  - 1) տնտեսվարող սուբյեկտի լրիվ անվանումը կամ անունը, ազգանունը (անհատ ձեռնարկատիրոջ դեպքում),
  - 2) կազմակերպական-իրավական ձևը,
  - 3) հարկ վճարողի հաշվառման համարը,
  - 4) վերջին ստուգման ավարտի ամսաթիվը,
  - 5) վերահսկման ենթակա ոլորտի (ոլորտների) անվանումը,
  - 6) տնտեսվարող սուբյեկտների ոլորտային ռիսկը,
  - 7) տնտեսվարող սուբյեկտների անհատական ռիսկը,
  - 8) տնտեսվարող սուբյեկտների ընդհանուր ռիսկը:

4. Տնտեսվարող սուբյեկտների ռիսկը գնահատվում է ոլորտային և անհատական ռիսկերի հանրագումարով, որի առավելագույն միավորը 180 է.

$$R_{\Sigma} = R_n + R_w$$

Որտեղ՝ R_{Σ} - տնտեսվարող սուբյեկտների ընդհանուր ռիսկ,

R_n - ոլորտային ռիսկ,

R_w - անհատական ռիսկ:

5. Ոլորտային ռիսկի առավելագույն կշիռ է սահմանվում 90 միավորը:
6. Անհատական ռիսկը գնահատելիս հաշվի է առնվում տնտեսվարող սուբյեկտի գործունեության վերլուծության արդյունքները՝ առավելագույնը 40 միավոր և ստուգման արդյունքում ստուգաթերթով արձանագրված խախտումների համար սահմանված միավորների հանրագումարը՝ առավելագույնը 50 միավոր:

$$R_w = R_q + R_u$$

Որտեղ՝ R_w - անհատական ռիսկ

R_q - տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության վերլուծության արդյունքում ձևավորված ռիսկ,

R_u - ստուգաթերթով արձանագրված խախտումների արդյունքում ձևավորված ռիսկ:

7. Այն տնտեսվարող սուբյեկտները, որոնց մոտ տեսչական մարմինը ստուգում չի իրականացրել անհատական ռիսկը հավասար է զերոյի:
8. Տեսչական մարմինը տվյալների բազայում ընդգրկված տնտեսվարող սուբյեկտները ըստ ռիսկայնության աստիճանի նվազման դասակարգվում են հետևյալ երեք խմբերից որևէ մեկում՝
- 1) բարձր ռիսկայնության՝ մինչև քսան տոկոսը ,
  - 2) ցածր ռիսկայնության՝ մինչև երեսուն տոկոսը,
  - 3) միջին ռիսկայնության՝ տվյալների բազայում առկա այն տնտեսվարող սուբյեկտները, որոնք չեն դասակարգվում բարձր կամ ցածր ռիսկայնության խմբերից որևէ մեկում:

9. Կախված տնտեսավարող սուբյեկտի ռիսկայնության աստիճանից տեսչական մարմնի կողմից միևնույն տնտեսավարող սուբյեկտում ստուգումները կարող են իրականացվել հետևյալ հաճախականությամբ՝
  - 1) բարձր ռիսկայնության սուբյեկտների մոտ՝ ոչ ավելի հաճախ, քան տարին 1 անգամ.
  - 2) միջին ռիսկայնության սուբյեկտների մոտ՝ ոչ ավելի հաճախ, քան 3 տարին 1 անգամ.
  - 3) ցածր ռիսկայնության սուբյեկտների մոտ՝ ոչ ավելի հաճախ, քան 5 տարին 1 անգամ:
10. 9-րդ կետով սահմանված տարիներով հաշվարկվող ժամկետը լրանում է ժամկետի վերջին տարվա համապատասխան ամսին և ամսաթվին:
11. Տեսչական մարմնի կողմից վարվող տվյալների բազան պարբերաբար թարմացվում է՝ հիմք ընդունելով տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքները, ինչպես նաև հավաքագրված տեղեկատվությունը:
12. Տեսչական մարմնի կողմից վարվող տվյալների բազայի հիման վրա կազմվում է տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան հերթական ծրագիրը՝ հետևյալ համամասնությամբ.
  - 1) բարձր ռիսկայնության խմբում ընդգրկված տնտեսավարող սուբյեկտները կազմում են տվյալ տարում ստուգման ենթակա տնտեսավարող սուբյեկտների առնվազն յոթանասուն տոկոսը.
  - 2) ցածր ռիսկայնության խմբում ընդգրկված տնտեսավարող սուբյեկտները կազմում են տվյալ տարում ստուգման ենթակա տնտեսավարող սուբյեկտների առավելագույնը հինգ տոկոսը: